

IUSTI LIPSI
DE CRUCE
LIBRI TRES

*Ad sacram profanamque historiam
utiles.*

Vnà cum NOTIS.

ANTVERPIAE,
EX OFFICINA PLANTINIANA,
Apud Viduam, & Ioannem Moretum.

M. D. XCIIII.

Cum Privilegijs Casareo & Regio.

[Handwritten signature or scribble, mostly illegible]

AD
TRES ORDINES
BRABANTIAE

ANTISTITES
NOBILES
MAGISTRATVS.

I BELLOS de
CRUCE quos scri-
psi, meritissimò ad vos
defero, patriæ nostræ
primores viri. Primùm, quia in so-
lo vestro concepti natique sunt, in
hac Louaniensi vrbe: tum quia au-
ra fauoris vestri elicuit, qui me be-
nignè huc arcessendum putastis,
bono rei litterariæ & iuuentutis.
Laudo hunc animum, atque etiam
miror. qui in tot circumstantibus
turbis, & cùm vndique insonuit

I

I V S T I L I P S I
D E C R V C E
L I B E R I.

C A P. I.

Precatiuncula. Materies & ordo operis.

AGGREDIOR de CRUCE scribere, sed tuam prius opem auxiliumque inuocans qui eam consecrasti, & infame illud lignum instrumentum fecisti publicæ salutis. Tu Deus à Deo genite, homo ex homine genite, hominibus genite, da mihi vera, da recta scribere, tibi in honorem, Cruci in splendorem, nobis in fructum. Materies & ordo mei operis iste. *Quid* Crux, & *Cuiusmodi* fuerit: *Vbi*, *Quare*, *Quomodo*, & *Quatenus* vsurpata. Hæc omnia non distinctè solùm, sed diffusè dicam: nec displicebit accuratio illi, cui salutare hoc signum placebit.

A C A P.

Apolog.
cap. VIII.

uinctis, denique nec clavis sed funibus substri-
ctum. Simile in Tertulliano, de Tiberio: qui *In arbori-*
Saturni sacerdotes, vt inquit, *bus Ap-*
penfio. in eisdem arboribus

XXIII.
Septembr.

templi sui, obumbra-
trix scelerum, vo-
tuis Crucibus expo-
suit. In Martyrologio,
de Paphnutio: *Ipsæ*
palma arbori affigitur,
ceteri autem ferro ne-
cantur. Nec ambigi-
mus arbores plerum-
que huic rei seruisse,
præsertim in grandi
numero cruciando-
rum, siue recisas leui-
ter & ad Crucem ap-
tatas, siue etiam co-
mantes. Sed & in sti-
pite simplici idē fuit.

Sive in
rudi stī-
pice.Apolog.
cap. XVI.

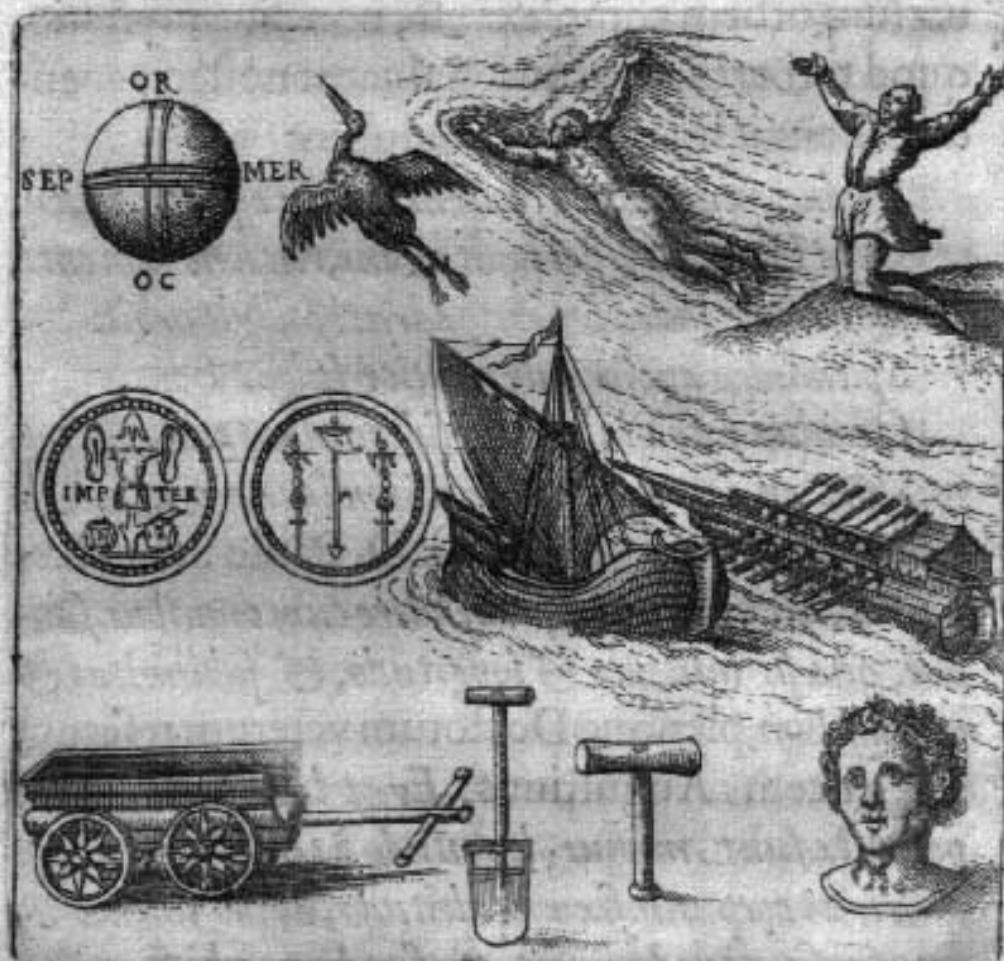
Ex Tertulliano: *Quanto distinguitur à Crucis*
stipite Pallas Attica, vel Ceres Farrea, quæ sine
effigie, rudi palo & informi ligno prostant? Nam
rudem ecce palum componit & assimilat cum
Cruce. Sed in eius verbis menda de Cerere Farreâ.
Cur enim sic appellet? an quia far inuenerit? esto.
atqui non omnis Ceres sic efficta, sed certa aliqua,
& in loco quem voluit expressum: sicut de Palla-
de, quæ Athenis. Legendum arbitror, *Faria* siue

Tertullia-
nu emen-
datus.

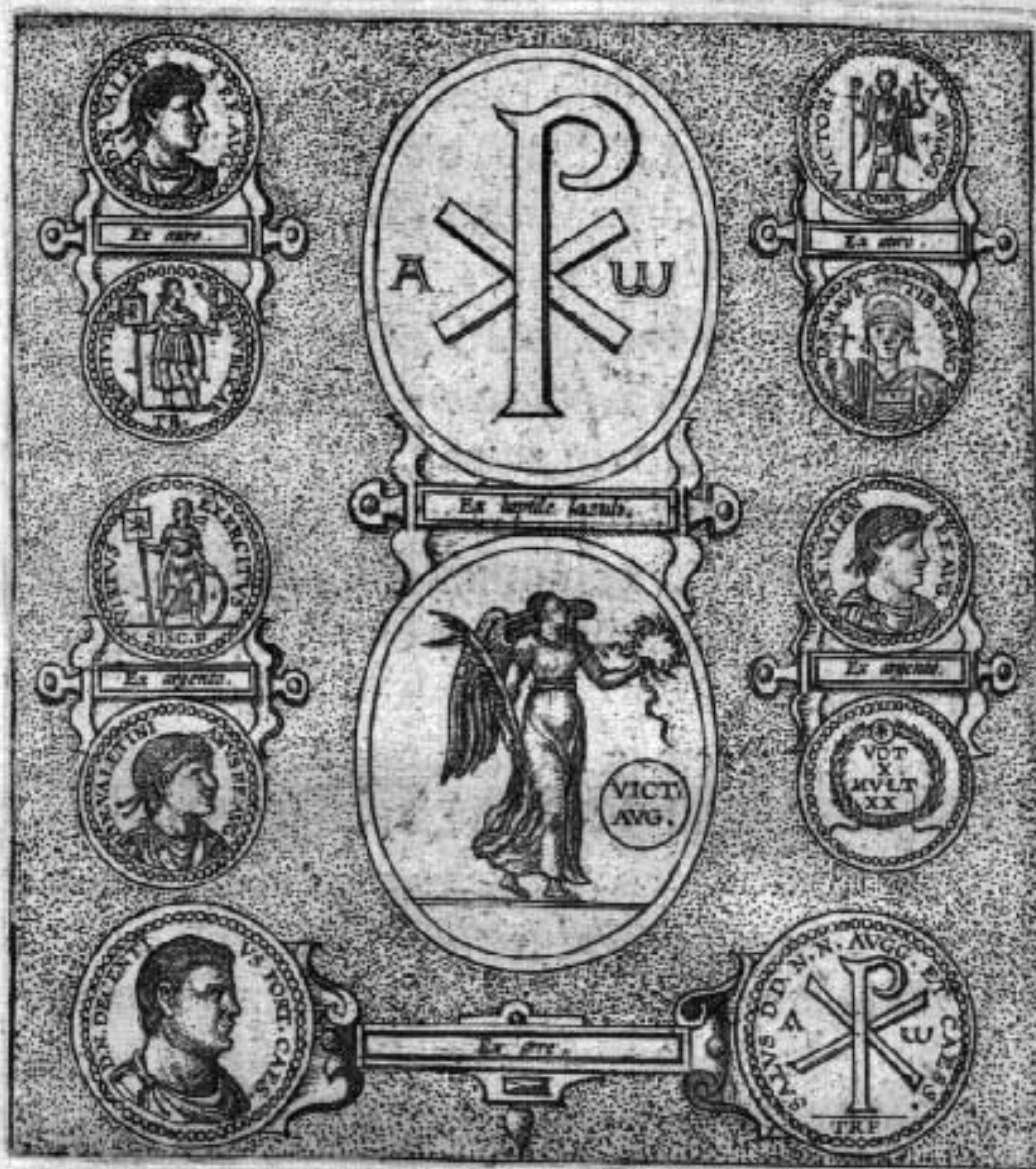
B

Pha-

*tensum nasum per quem & respiratio animalibus est, neq; aliud demonstrat quàm signum hoc Crucis. Sed & apud vos nota huius signi potentiam declarant: * cùm alia quadam, tum tropæa, ob qua progressus & expeditiones ubique vobis sunt imperij & potentia signa in istis præferentes, etsi ignorantes hoc facitis. Et Imperatorum qui apud vos mortui sunt imagines in hac figurâ ponitis, & Deos per litteras appellatis. Quæ pluscula posui, quia me quoq; inter exscribendum delectarunt inuentiunculæ istæ Patrum. Spero & te, si plenè intelleges: atque adminiculum, figuras istas, habe.*

rum imaginum cuiusmodi antea solebant, nullas. Intellegit aureas imagines vultusque Imperatorum. Forma ecce in Nummis.

CAP. XVI.

Crux in militum armis: in Imperatorum capite & manibus: in monachorum veste: inseri eam preferunt & templa.

NE c verò in Signis solùm Crux expressa, sed etiam ipsorum militum armis. Eusebius:

deinde & alterum funem ad pectus, corpus ambiisse sub ipsas ^{Aeschy-} ^{lu μυχ-} ^{αστες} ^{appellat, in} ^{Prome-} ^{theo.}
 alas, eoque subleuaturn hominem & attractum in summam cru-
 cem. Id porro factum admotis vtrisque scalis. Eius sententiae
 vir stirpe & moribus antiquis Ioannes Boisotus est, qui amicè hoc
 suggestit. Et sanè de scalis, apponere eas panè necessarium vide-
 tur, vtrique ad Erectam crucem. Quomodo alias subduxeris, aut
 fixeris? Etiam de funibus sunt quæ suadeant, præter antè dicta.
 vt Hilarius de Trinitate lib. x. *Penduli in cruce corporis pæna, &*
colligantium funium violenta vincula, & adactorum clauorum vul-
nera. Iungit simul & funes & clauos, vt Lucanus. Etiam illud
 Christi vaticinium in Petri mortem, poscit funes. Ioannis cap.
 XIX. *Extendes manus tuas, & alius te cinget.* Cinctio ista vincu-
 lorum in cruce est. Theophylactus: *τὴν ὅπῃ τῆ ζωρῆς ἐκτασις ἐπὶ τὰ*
διώμα δ'ηλοῖ: Extensionem in cruce & vincula notat. Tertullianus
 in Scorpiaco: *Tunc Petrus ab altero cingitur, cùm cruce adstringi-*
tur. Atque ecce in tabula formam duplicem fixationis, pro dupli-
 ci subductione.

ERPIÆ,

PLANTINIANA,

ET IOAN-

ETVM,

III.

